

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS
PADĖTIES“ NR. IX-2206 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMO NR. XII-1519 3, 6, 7 IR 8
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS POLICIJOS
ĮSTATYMO NR. VIII-2048 6, 23 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO
NR. VIII-1666 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 541, 542 IR 589 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULINIO STATUTO 25 IR
26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-840 4 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL EUROPOS
SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE
TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO“ NR. XII-1322 18 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

Įstatymų projektų parengimo priežastys – įstatymų projektai parengti racionaliau paskirstyti funkcijas tarp migracijos politiką įgyvendinančių institucijų, tobulinti užsieniečių teisinės padėties teisinį reguliavimą (nustatyti efektyvesnes procedūras ir atsisakyti perteklinių procedūrų), sudaryti teisinės prielaidais sukurti Lietuvos migracijos informacinę sistemą (MIGRIS projektas).

Įstatymų projektų tikslai:

1. Konsoliduoti migracijos valdymo funkcijas.
2. Decentralizuoti migracijos paslaugų teikimą.
3. Atsisakyti policijai nebūdingų funkcijų (funkcijų optimizavimas).
4. Tobulinti užsieniečių teisinės padėties reguliavimą.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1. Asmens tapatybės kortelių ir pasų išdavimą ir keitimą Lietuvos Respublikos piliečiams ir dokumentų užsieniečiams išdavimą ir keitimą koncentruoti vienoje įstaigoje (Migracijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas)).

2. Užsieniečių migracijos kontrolės funkcijas labiau koncentruoti Migracijos departamente ir Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba).

3. Policijai nebūdingas migracijos valdymo funkcijas (dokumentų Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams išdavimas ir keitimas, tam tikrų pilietybės ir prieglobsčio procedūrų atlikimas, sprendimų dėl užsieniečių išsiuntimo, grąžinimo ir įpareigojimo išvykti vykdymo kontrolė, išskyrus Rusijos Federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolę ir t. t.) perduoti Migracijos departamentui ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

4. Sudaryti sąlygas decentralizuoti migracijos paslaugų teikimą (Migracijos departamento teritoriniuose padaliniuose), tokiu būdu sudarant prielaidas šias paslaugas teikti greičiau ir efektyviau.

5. Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams išduoti naujo pavyzdžio dokumentus, kuriais patvirtinama teisė gyventi Lietuvos Respublikoje.

6. Atsisakyti perteklinių ir neefektyvių procedūrų bei reikalavimų (kvietimų laikinai atvykti į Lietuvos Respubliką, kurie pateikiami kreipiantis dėl Šengeno vizos išdavimo konsulinei įstaigai, tvirtinimo; reikalavimo apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų migracijos padaliniams (toliau – policijos migracijos tarnybos) ir Migracijos departamentui (toliau kartu – migracijos institucijos) pranešti apie užsieniečio sulaikymą ar nubaudimą už administracinio pažeidimo padarymą, kai šie

duomenys yra tvarkomi atitinkamuose registruose; pareigos darbdaviams registruoti su užsieniečiu sudarytas darbo sutartis teritorinėje darbo biržoje, kai pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus apie darbo sutarties sudarymą turi būti pranešta Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui).

7. Nustatyti pagrindą uždrausti atvykti į Lietuvos Respubliką užsieniečiui, jeigu jis buvo perduotas užsienio valstybei pagal Lietuvos Respublikos sudarytą tarptautinę sutartį dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos).

8. Nustatyti, kad užsieniečio, kuris yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą, buvimas Lietuvos Respublikoje yra neteisėtas.

9. Tobulinti užsieniečių grąžinimo ir išsiuntimo sistemą, siekiant efektyvesnio proceso, atsižvelgiant į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką ir išaiškinimą byloje Nr. eA-4316-858/2017 bei 2017 m. kovo 7 d. Komisijos rekomendacijas dėl grąžinimo veiksmingumo padidinimo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse.

10. Sudaryti galimybę policijos generaliniam komisarui racionaliau paskirstyti užsieniečio grėsmės viešajai tvarkai vertinimo funkcijas policijos įstaigoms.

11. Nustatyti, kad panaikinama užsieniečiui suteikta papildoma apsauga, jeigu jo gyvenimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar visuomenei.

12. Sudaryti teisinės sąlygas kompleksiniam migracijos paslaugų (procedūrų) perkėlimui į elektroninę erdvę.

13. Tobulinti nuostatas dėl užsieniečių darbo Lietuvoje, reglamentuojant galimybę užsieniečiui, turinčiam leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, keisti darbdavį ar darbo pareigas, dirbti pagal darbo keliems darbdaviams sutartis, kaip tai reglamentuota Lietuvos Respublikos darbo kodekse, kartu mažinti galimybes piktnaudžiauti imigracijos tvarka (komandiruojamiesiems užsieniečiams taikyti leidimo dirbti reikalavimą, aiškiai įtvirtinti, kad užsieniečiai negali būti įdarbinami per laikinojo įdarbinimo įmones).

14. Įtvirtinti užsieniečių kviečiančio fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimą atlyginti valstybės išlaidas, patirtas dėl pakviesto į Lietuvos Respubliką užsieniečio sveikatos priežiūros, užsieniečio grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymų projektus parengė Vidaus reikalų ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

1. Migracijos valdymo funkcijų vykdymas:

Užsieniečių migracijos kontrolę įgyvendina 3 valstybės įstaigos:

– Migracijos departamentas (centrinė įstaiga be teritorinių padalinių, atsakinga už pilietybės, imigracijos, prieglobsčio procedūras, taip pat už neteisėtos užsieniečių migracijos kontrolę);

– policija (Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos atsakingas už užsieniečių keliamos grėsmės viešajai tvarkai vertinimą, policijos migracijos tarnybos – už tam tikras imigracijos, pilietybės procedūras, neteisėtos užsieniečių migracijos kontrolę, pasų ir asmens tapatybės kortelių išdavimą);

– Valstybės sienos apsaugos tarnyba (atsakinga už pasienio apsaugą, neteisėtos užsieniečių migracijos kontrolę, sulaikytų užsieniečių ir prieglobsčio prašytojų apgyvendinimą, užsieniečių išsiuntimų vykdymą).

Dėl sudėtingo funkcijų paskirstymo ir koordinavimo stokos migracijos kontrolė Lietuvos Respublikoje vykdoma nepakankamai efektyviai, o dėl nevienodos institucinės praktikos ir sudėtingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo procedūrų užsieniečiai negauna aukščiausios kokybės, greitų ir lanksčių migracijos paslaugų.

1 lentelė. Šiuo metu atliekamų funkcijų pasiskirstymas.

Funkcija	Pagal galiojančius teisės aktus dabar ją
-----------------	---

	atlieka
Pilietybės įgijimas, netekimas, priesaikos organizavimas, pažymėjimai	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos
Vaikų pilietybės turėjimo fakto konstatavimas	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos
Pasų, asmens tapatybės kortelių išdavimas ir keitimas	Policijos migracijos tarnybos
Vizų išdavimas, panaikinimas, vizų konsultacijos	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, policijos migracijos tarnybos
Leidimų gyventi išdavimas, keitimas, panaikinimas	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos
Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių piliečių pažymų, ES valstybių narių piliečių šeimos narių kortelių išdavimas, keitimas, panaikinimas	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos
Vietinio eismo per sieną leidimų išdavimas, panaikinimas (pasirašius sutartis su Baltarusija, Rusija)	Migracijos departamentas
Užsieniečio paso, asmens be pilietybės kelionės dokumento, pabėgėlio kelionės dokumento, grįžimo pažymėjimo išdavimas, panaikinimas	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos
Užsieniečių teisėto buvimo, gyvenimo Lietuvoje kontrolė (patikrinimai)	Migracijos departamentas, policija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Rusijos Federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolė	Policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Prieglobstis. Dublino procedūros, prieglobsčių prašytojų perkėlimas iš kitų valstybių	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Pirminės prieglobsčių prašytojų apklausos	Valstybės sienos apsaugos tarnyba, policijos migracijos tarnybos
Užsieniečių grąžinimai, išsiuntimas, įpareigojimas išvykti, readmisija	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Administracinės nuobaudos už migracijos taisyklių pažeidimus	Policija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Draudimai atvykti į Lietuvą, Šengoną	Migracijos departamentas
Migracijos statistikos rinkimas	Migracijos departamentas, policijos migracijos tarnybos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, ambasados
Užsieniečių apgyvendinimo alternatyviose vietose koordinavimas	Vidaus reikalų ministerija, Migracijos departamentas

2. Užsieniečių teisinės padėties reguliavimas:

1. ES valstybių narių piliečiams jų teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodama vidaus reikalų ministro nustatytos formos pažyma (popierinė A4 formato pažyma). Lietuvoje gyvenantys ES valstybių narių piliečiai išsako nepasitenkinimą tokia dokumento forma, taip pat jie susiduria su problemomis, naudojantis privačių įstaigų ir valstybės institucijų teikiamomis paslaugomis, nes duomenys apie išduotas pažymas nėra tvarkomi Lietuvos gyventojų registre, pažymose nefiksuojami asmenų biometriniai duomenys, todėl nėra galimybių tinkamai naudotis elektroninėmis paslaugomis, be to, pažymų nepripažįsta kitos Europos Sąjungos valstybės narės dėl nepakankamų jų apsauginių savybių.

2. Pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente EB 810/2009, nustatančiame Bendrijos vizų kodeksą (toliau – Vizų kodeksas) nustatytus reikalavimus prašymą išduoti Šengeno vizą pateikiantis asmuo privalo pateikti dokumentus, pagrindžiančius atvykimo tikslą, dokumentus, nurodančius apgyvendinimo vietą, dokumentus, patvirtinančius, kad asmuo turi pakankamai pragyvenimo lėšų tiek numatomo buvimo laikotarpio trukmei, tiek grįžimui namo. Nustatytas neišsamus sąrašas dokumentų, kurių konsulas gali reikalauti iš prašymą vizai pateikiančio asmens, siekdamas patikrinti, ar tenkinamos Šengeno vizos išdavimo sąlygos. Vienas iš galimų, tačiau neprivalomų pateikti dokumentų, yra kvietimas (rėmimo ir (arba) asmens apgyvendinimo įrodymo forma, kurią nustato kiekviena valstybė narė). Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 (toliau – įstatymas) nustatyta, kad sprendimą dėl kvietimo patvirtinimo priima vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos (šiuo metu kvietimą tvirtina policijos migracijos tarnybos). Kvietimo, kuris teikiamas Šengeno vizą išduodančiai vizų tarnybai užsienio valstybėje, tvirtinimas migracijos tarnyboje netikslingas ir perteklinis, sukuriantis papildomą administracinę naštą. Fiziniai ir juridiniai asmenys kvietimą turėtų teikti tiesiogiai vizų tarnybai (kvietimai teikiami elektroniniu būdu, kvietėjui prisijungus prie elektroninių paslaugų informacinės sistemos). Įstatyme atsisakius nuostatos dėl kvietimų tvirtinimo, jame neturėtų likti ir apibrėžtos kvietimo sąvokos, nes ji toliau įstatyme nevartojama.

3. Įstatyme nenustatytas pagrindas uždrausti atvykti į Lietuvos Respubliką užsieniečiui, jeigu jis buvo perduotas užsienio valstybei pagal Lietuvos Respublikos sudarytą tarptautinę sutartį dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos). Valstybės sienos apsaugos tarnyba, vadovaudamasi tarptautinėmis sutartimis, organizuoja bei vykdo trečiųjų šalių piliečių, neteisėtai kirtusių Lietuvos Respublikos valstybės sieną, perdavimą užsienio valstybei, iš kurios jie atvyko. Pagal įstatymą sprendimai dėl šių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo nėra priimami, todėl nėra teisinio pagrindo uždrausti jiems atvykti į Lietuvos Respubliką, nepaisant to, kad jie neteisėtai į ją atvyko.

4. Įstatyme nustatytas neteisėto atvykimo į Lietuvos Respubliką pagrindas (atvyko pažeisdamas Šengeno sienų kodekso nuostatas) neapima visų atvejų, kai užsienietis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą (jeigu, kaip numato Šengeno sienų kodeksas, jis nėra asmuo, dėl kurio centrinei antrosios kartos Šengeno informacinei sistemai yra įtrauktas įspėjimas neįsileisti, ar asmuo, dėl kurio įspėjimas neįleisti įtrauktas į nacionalinį sąrašą dėl jo keliamos grėsmės viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams). Nenustatyta, kad užsienietis, teisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką, tačiau vėliau įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą ar dėl jo įtrauktas įspėjimas centrinei antrosios kartos Šengeno informacinei sistemai, tampa neteisėtai esančiu Lietuvos Respublikoje.

5. Kadangi tiek nacionalinė viza, tiek ir leidimas gyventi užsieniečiui suteikia teisę ilgą laiką būti Lietuvos Respublikoje, įstatymo 19 straipsnyje nustatyti atsisakymo išduoti nacionalinę vizą ir vizos panaikinimo pagrindai yra siauresni, nei 35 straipsnio 1 dalyje nustatyti atsisakymo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi pagrindai. Tokiu būdu užsieniečiai, kuriems buvo atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, kreipiasi dėl nacionalinės vizos išdavimo ir taip vis tiek įgyja teisę laikotarpį iki vieno metų būti Lietuvos Respublikoje. Įstatyme nenustatyta galimybė atšaukti nacionalinę vizą paties užsieniečio arba fizinio ar juridinio asmens, pakvietusio užsienietį atvykti į Lietuvos Respubliką, prašymu.

6. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse priimti bendri standartai ir tvarka, kuriuos turi taikyti kiekviena valstybė narė neteisėtai esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti, nuostatos perkeltos į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę. Tačiau pagal teismų praktiką ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. rugpjūčio 3 d. nutarties byloje Nr. eA-4316-858/2017 pateiktą vertinimą įstatymo nuostatos neviseiškai atitinka direktyvos 2008/115/EB turinį bei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, kad taikant trečiųjų asmenų grąžinimo procedūrą valstybės narės turi teikti prioritetą savanoriškam asmens grįžimui prieš priverstinį grąžinimą ar kitų prievartos priemonių panaudojimą. Pagal įstatymą asmeniui, kuris neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra, tačiau yra

pažeidžiamas asmuo, prieglobsčio prašytojas arba užsienietis, kuriam prieglobstis nesuteiktas, numatyta teisė grįžti į užsienio valstybę tik padedant tarptautinei ar nevyriausybinei organizacijai, nors direktyvoje 2008/115/EB numatyta savanoriško grįžimo procedūra nėra siejama su tokiomis papildomomis sąlygomis ir šiuo atveju valstybėms narėms nėra suteikta įgaliojimų numatyti griežtesnių taisyklių. Pagal 2017 m. kovo 7 d. Komisijos rekomendacijas dėl grąžinimo veiksmingumo padidinimo valstybės narės galimybę savanoriškai išvykti turėtų suteikti tik atitinkamo trečiosios šalies piliečio prašymu, kartu turėtų užtikrinti, kad trečiosios šalies pilietis būtų tinkamai informuotas apie galimybę pateikti tokį prašymą. Nenustatyta, kad nustatant terminą savanoriškai išvykti atsižvelgiama į tai, ar užsienietis bendradarbiauja grąžinimo į užsienio valstybę klausimu, nors pagal Komisijos rekomendacijas dėl grąžinimo veiksmingumo padidinimo į tai turėtų būti atsižvelgiama. Nebendradarbiavimas su institucijų darbuotojais sprendžiant grąžinimo į užsienio valstybę klausimą nėra įtrauktas į aplinkybių, pagal kurias sprendžiama, ar yra pagrindo manyti, kad užsienietis gali pasislėpti, siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę, sąrašą. Šiuo metu sprendimus dėl užsieniečių išsiuntimo įgaliojtas priimti tik Migracijos departamentas, nors tam tikrais atvejais (pvz., kai kartu nėra sprendžiama dėl prieglobsčio nesuteikimo ar leidimo gyventi panaikinimo) įgaliojimų priimti sprendimą išsiųsti užsienietį suteikimas Valstybės sienos apsaugos tarnybai užtikrintų efektyvesnį procesą.

7. Nustatyta, kad užsienietis iš Lietuvos Respublikos išsiunčiamas arba grąžinamas į užsienio valstybę savo lėšomis, fizinių ar juridinių asmenų, kurių jis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką, lėšomis, vežėjų lėšomis ar darbdavio, pas kurį nelegaliai dirbo, lėšomis. Nėra pagrindo iš darbdavio, pas kurį nelegaliai dirbo užsienietis, reikalauti padengti užsieniečio grįžimo į užsienio valstybę išlaidas ar jas vėliau išieškoti. Nenustatyta, kad minėtų subjektų lėšomis įvykdomas ir įpareigojimas užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos. Nėra įtvirtinta nuostatų dėl pagalbos grįžti į kilmės valstybę pagal savanoriško grįžimo ir reintegracijos programas teikimo savanoriškai išvykstančiam iš Lietuvos Respublikos užsieniečiui, nors tokia pagalba Europos Sąjungos fondų lėšomis teikiama, jeigu jis sutinka savanoriškai grįžti į užsienio valstybę padedant tarptautinei ar nevyriausybinei organizacijai.

8. Nenustatyta, kad kviečiantis užsienietį atvykti į Lietuvos Respubliką fizinis ar juridinis asmuo įsipareigoja pasirūpinti užsieniečio sveikatos draudimu ir atlyginti valstybės išlaidas, jeigu tokių būtų patirta dėl užsieniečio gydymo.

9. Pagal įstatymą užsieniečio keliamos grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei vertinimą atlieka ir atitinkamą išvadą turi pateikti Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kas sukuria neproporcingai didelę naštą centrinei policijos institucijai ir nesuteikia galimybės nustatyti šią funkciją vykdyti racionaliau bei efektyviau naudojant išteklius. Nuostata, pagal kurią Migracijos departamentas turi panaikinti užsieniečiui išduotą leidimą gyventi ar suteiktą teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, kai Policijos departamentas ar Valstybės sienos apsaugos tarnyba nustato ir pateikia išvadą, kad užsienietis kelia grėsmę viešajai tvarkai, nėra imperatyvi, nors pagal įstatymo 4 straipsnio 3 dalį tokia išvada yra privaloma išduodant leidimus gyventi.

10. Įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 9 punkte yra nustatyta, kad užsieniečiui suteiktas pabėgėlio statusas panaikinamas, jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad jo buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, arba jis įsiteisėjęs teismo nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir kelia grėsmę visuomenei. Papildomos apsaugos panaikinimą reglamentuojančiame straipsnyje tokios nuostatos nėra, tačiau praktikoje yra susiduriama su situacijomis, kuomet papildomą apsaugą gavusio užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar visuomenei, tačiau nėra teisino pagrindo, pagal kurį būtų galima panaikinti jam suteiktą papildomą apsaugą. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (nauja redakcija) (toliau – Direktyva 2011/95/ES) 19 straipsnio 3 dalies a punkte yra imperatyviai nustatyta, kad valstybės narės panaikina trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės papildomos apsaugos statusą

arba nutraukia ar atsisako pratęsti jo galiojimą, jei jam, suteikus papildomos apsaugos statusą, neturėjo būti suteikiamas arba nesuteikiamas papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statusas pagal 17 straipsnio 1 ir 2 dalis. Direktyvos 2011/95/ES 17 straipsnio 1 dalies d punkte yra nustatyta, kad trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės nesuteikiamas papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statusas, jei yra rimtų priežasčių manyti, kad jis kelia pavojų valstybės narės, kurioje yra, visuomenei ar saugumui.

11. Vadovaujantis įstatymo 68 straipsnio 1 dalimi šiuo metu informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, yra įslaptinama. Todėl prieglobsčio prašytojas negali būti supažindinamas su jo paties pateikta informacija (pagal Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 3 straipsnio 6 dalį įslaptinta informacija gali būti patikėta tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintiems asmenims). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje yra išvardytas informacijos, kuri gali sudaryti tarnybos paslaptį, kategorijų sąrašas. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 26 punkte numatyta, kad informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, gali sudaryti tarnybos paslaptį.

12. Pagal galiojančią leidimų gyventi išdavimo tvarką užsienietis turi atlikti 2 procedūras, kad gautų leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje: pateikti prašymą išduoti (pakeisti) leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir pateikti prašymą įforminti dokumentą. Biometriniai duomenys paimami prašymo įforminti dokumentą pateikimo metu.

13. Nustatyta pareiga policijai ar kitam įgaliotam subjektui taikyti sulaikymą ar nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, pranešti migracijos institucijoms apie užsienietį, kuris yra sulaikytas iki 48 valandų arba nubaustas už administracinį nusižengimą, nors šie duomenys tvarkomi Administracinių nusižengimų registre ir Užsieniečių registre. Darbdaviams nustatytas reikalavimas registruoti su užsieniečiu sudarytas darbo sutartis teritorinėje darbo biržoje, nors pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 42 straipsnio 2 dalį apie darbo sutarties sudarymą ir darbuotojo priėmimą į darbą nustatyta tvarka privaloma pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniam skyriui prieš vieną darbo dieną iki numatytos darbo pradžios.

14. Nėra aiškiai reglamentuota, ar Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydžio pasikeitimas gali turėti įtakos vertinant, ar aukštos profesinės kvalifikacijos užsienietis tebeatitinka jam išduoto leidimo laikinai gyventi (mėlynosios kortelės) sąlygas.

15. Įstatyme nustatyta, kad aukštos profesinės kvalifikacijos darbuotojas gali pakeisti darbdavį, jeigu atitinka nustatytas sąlygas dirbti šį aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą ir Migracijos departamentas priima sprendimą dėl leidimo pakeisti darbdavį. Tačiau nėra nustatyta, kad toks užsienietis gali keisti darbo funkcijas pas tą patį darbdavį. Užsienietis, kuris nėra aukštos profesinės kvalifikacijos kaip ji apibrėžta įstatyme, tačiau turi leidimą gyventi ir dirbti, gali dirbti tik pas tą darbdavį, kuris įsipareigojo jį įdarbinti Lietuvos Respublikoje.

16. Pagal įstatymą leidimui gyventi darbo pagrindu ar leidimui dirbti gauti turi būti pateikiami dokumentai, patvirtinantys užsieniečio turimą kvalifikaciją ir ne mažesnę negu vienerių metų darbo patirtį pagal turimą kvalifikaciją per pastaruosius dvejus metus, atitinkamai institucijos, išduodančios leidimą dirbti ar leidimą gyventi, turi vertinti šiuos dokumentus, nors užsieniečio atitiktį darbo vietai turėtų vertinti darbdavys. Nenustatyta, kad su užsieniečiu, turinčiu leidimą gyventi, gali būti sudaryta darbo keliems darbdaviams sutartis. Nėra aiškiai reglamentuota, ar užsienietis gali būti įdarbinamas per laikinojo įdarbinimo įmones.

17. Pagal įstatymą užsieniečiui, kuris iš užsienio valstybės, kuri nėra ES ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė narė, įmonės atsiunčiamas laikinai dirbti į įmonę Lietuvos Respublikoje pagal tarp šių įmonių sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo (komandiruojamasis), netaikomas reikalavimas gauti leidimą dirbti. Stebimas piktnaudžiavimas tokia atvykimo schema, kai nuolatinio pobūdžio darbui naudojami komandiruojami darbuotojai.

18. Šiuo metu ES valstybių narių piliečiai gali pasirinkti, koku būdu deklaruoti gyvenamąją vietą – per Migracijos departamentą ar tiesiogiai deklaravimo įstaigai. Tuo tarpu trečiųjų šalių

piliečiai gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje privalo deklaruoti atsiimdami leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje. Paprastai pildomos popierinės deklaracijos.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Dėl migracijos valdymo funkcijų perskirstymo:

Siūloma perskirstyti migracijos valdymo funkcijas: sukurti vieną stiprią migracijos tarnybą (Migracijos departamentą su teritoriniais padaliniais, neturinčiais juridinio asmens statuso), kuri:

- užsiimtų visapusišku imigracijos ir prieglobsčio procedūrų koordinavimu, atitinkamai – ir neteisėtus užsieniečių migracijos kontrole;

- vykdytų pilietybės procedūras;

- vykdytų prieglobsčio statuso suteikimo procedūras;

- Lietuvos Respublikos piliečiams išduotų ir keistų pasus ir asmens tapatybės korteles;

- užsieniečiams išduotų ir keistų jų teisę gyventi Lietuvoje patvirtinančius ar suteikiančius dokumentus (leidimus gyventi, užsieniečių pasus, užsieniečių registracijos pažymėjimus, Europos Sąjungos leidimų gyventi korteles ir t. t.);

- priimtų sprendimus dėl užsieniečių grąžinimo (išsiuntimo), įpareigojimo išvykti, uždraudimo jiems atvykti į Lietuvos Respubliką;

- vykdytų konsultacijas dėl vizų išdavimo;

- turėtų įgaliojimus vykdyti administracinę teiseną už Migracijos departamento sričiai priskirtų teisės nuostatų pažeidimus.

Neteisėtus užsieniečių migracijos kontrolę ir toliau visoje teritorijoje vykdytų Valstybės sienos apsaugos tarnyba – šiuo tikslu, be turimų funkcijų, šiai tarnybai suteikiama papildomų funkcijų ir įgaliojimų, kad ji savo funkcijas vykdytų efektyviau. Valstybės sienos apsaugos tarnyba:

- bus atsakinga už neteisėtus užsieniečių migracijos prevenciją ir kontrolę visoje šalies teritorijoje, sulaikytų užsieniečių ir prieglobsčio prašytojų apgyvendinimą;

- priims sprendimus dėl užsieniečių išsiuntimo, grąžinimo ar įpareigojimo išvykti ir kontroliuos šių sprendimų įvykdymą;

- priims sprendimus uždrausti (neuždrausti) užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką.

Policija ir toliau liktų atsakinga už viešosios tvarkos priežiūrą, išvadų dėl užsieniečių keliamos grėsmės viešajai tvarkai teikimą ir Rusijos Federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolę. Pažymėtina, kad ši kontrolė yra specifinė kontrolės sritis, kuri savo apimtimi yra ne tik užsieniečių gyvenimo ir buvimo Lietuvoje kontrolė, bet ir nuolatinė didelio masto tranzito tarp atskirų Rusijos Federacijos dalių, einančio per Lietuvos Respublikos teritoriją, kontrolė, apimanti ir kitus viešojo saugumo uždavinius bei tinkamą ir pakankamą Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų įgyvendinimą. Atsižvelgiant į didelius Rusijos Federacijoje registruotų transporto priemonių srautus (2017 m. į Lietuvą vien per išorinę sieną vyko 299044 Rusijos Federacijoje registruotos transporto priemonės, dar daugiau jų į Lietuvą atvyksta ir iš jos išvažiuoja per vidines sienas), trumpą leistiną sausumos kelių tranzito laiką (ne ilgiau kaip 24 val. Lietuvos Respublikos teritorijoje), būtinos plataus masto kontrolės priemonės šalies viduje (2017 m. vykdydami šią kontrolę policijos pareigūnai patikrino 12506 transporto priemones, 1506 objektus, kuriuose gali apsigyventi ar lankytis Rusijos Federacijos piliečiai, vykstantys supaprastintu tranzitu, įvykdyta 590 tikslinių policinių priemonių), kurias efektyviai vykdo policija, turėdama išplėtotą teritorinių policijos įstaigų tinklą, atitinkamas priemones ir parengtus pareigūnus, šią kontrolę vykdančius 24/7 režimu, todėl siūloma policijai ir toliau pagal kompetenciją vykdyti Rusijos federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolę.

Siūloma nustatyti, kad migracijos (užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvoje) kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdys Migracijos departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba, o Rusijos Federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos

Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolę atliks policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybė vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu sudarys Migracijos komisiją, į kurios sudėtį įeis atitinkami ministrai, kurių valdymo sritys susijusios su užsieniečių teisine padėtimi ir integracija Lietuvoje (pvz., vidaus reikalų ministras, užsienio reikalų ministras, socialinės apsaugos ir darbo ministras, ūkio ministras). Ši komisija padėtų Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti sprendimus, susijusius su šalies migracijos procesų valdymu ir koordinuotų tarpinstitucinį bendradarbiavimą migracijos srityje. Tokiu būdu perskirsčius migracijos valdymo funkcijas ir jas konsolidavus, migracijos valdymo funkcijos būtų įgyvendinamos trimis lygiais (pažymėtina, kad, atlikus ES valstybių narių praktikos analizę, pastebėta, kad net 17 ES valstybių narių taiko analogišką migracijos funkcijų vykdymo praktiką):

1 lygis – būtų sukurta Migracijos komisija, sudaryta iš kelių ministrų ir vadovaujama vidaus reikalų ministro, kuri padėtų Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti sprendimus, susijusius su šalies migracijos procesų valdymu ir koordinuotų tarpinstitucinį bendradarbiavimą migracijos srityje;

2 lygis – Vidaus reikalų ministerijoje būtų suformuota stipri Migracijos reikalų grupė, kuri formuotų migracijos politiką;

3 lygis – konsolidavus trijų Vidaus reikalų ministerijai pavaldžių institucijų (Policijos departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir Migracijos departamento) žmogiškuosius ir materialinius išteklius bei funkcijas būtų sukurta šiuolaikiška, efektyvi ir patikima už migraciją atsakinga įstaiga, atskaitinga Vidaus reikalų ministerijai (Migracijos departamentas) bei sustiprinti Valstybės sienos apsaugos tarnybos įgaliojimai užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvos Respublikoje kontrolės srityje.

Pagal siūlomą migracijos valdymo funkcijų perskirstymo (konsolidavimo) modelį Migracijos departamentas planuoja turėti 10 juridinio asmens statuso neturinčių teritorinių padalinių (kiekvienoje apskrityje po vieną), kuriuose būtų priimami daugelis šiuo metu Migracijos departamente sutelktų sprendimų (dėl konkrečių sprendimų priėmimo Migracijos departamento teritoriniuose padaliniuose būtų sprendžiama, įvertinus jų sudėtingumą ir kompleksiskumą). Taip būtų išvengta eilių, nes migracijos sprendimai būtų priimami greičiau, gerėtų klientų aptarnavimo sąlygos.

2 lentelė. Numatomas migracijos funkcijų paskirstymas, priėmus įstatymų pataisas

Funkcija	Priėmus įstatymų pataisas, funkciją vykdys
Pilietybės įgijimas, netekimas, priesaikos organizavimas, pažymėjimai	Migracijos departamentas
Vaikų pilietybės turėjimo fakto konstatavimas	Migracijos departamentas
Pasų, asmens tapatybės kortelių išdavimas ir keitimas	Migracijos departamentas
Vizų išdavimas, panaikinimas, vizų konsultacijos	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Leidimų gyventi išdavimas, keitimas, panaikinimas	Migracijos departamentas
ES valstybių narių piliečių pažymų (teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimų), ES valstybių narių piliečių šeimos narių kortelių išdavimas, keitimas, panaikinimas	Migracijos departamentas
Vietinio eismo per sieną leidimų išdavimas, panaikinimas (pasirašius sutartis su Baltarusija, Rusija)	Migracijos departamentas
Užsieniečio paso, asmens be pilietybės kelionės dokumento, pabėgėlio kelionės dokumento, grįžimo pažymėjimo išdavimas, panaikinimas	Migracijos departamentas

Užsieniečių teisėto buvimo, gyvenimo Lietuvoje kontrolė (patikrinimai);	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Rusijos Federacijos piliečių vykimo iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją kontrolė	Policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Prieglobstis. Dublino procedūros, prieglobsčių prašytojų perkėlimas iš kitų valstybių	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Pirminės prieglobsčių prašytojų apklausos	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Užsieniečių grąžinimai, išsiuntimas, įpareigojimas išvykti, readmisija	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Administracinės nuobaudos už migracijos taisyklių pažeidimus	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, policija
Draudimai atvykti į Lietuvą, Šengoną	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba
Migracijos statistikos rinkimas	Migracijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, ambasados
Užsieniečių apgyvendinimo alternatyviose vietose koordinavimas	Vidaus reikalų ministerija, Migracijos departamentas

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymu suteikiami įgaliojimai Migracijos departamento valstybės tarnautojams vykdyti administracinę teisną dėl nusižengimų, susijusių su užsieniečių teisine padėtimi Lietuvoje, taip pat atitinkamai patikslinami policijos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų įgaliojimai. Siekiant nustatyti užsieniečių teisinę padėtį Lietuvoje ar priimti sprendimus dėl užsieniečių teisinės padėties Lietuvoje, Migracijos departamento valstybės tarnautojams įstatyme siūloma suteikti šiuos įgaliojimus – be išankstinio perspėjimo lankytis įmonės arba užsienio valstybėje įsteigtos įmonės filialo ar atstovybės patalpose ir atlikti jų apžiūrą, kai įtariama, kad jose gali būti laikomi ar gyventi neteisėtai Lietuvoje esantys užsieniečiai, ar kai įtariama, kad įmonė, kurios dalyvis ar vadovas yra užsienietis, arba priimančioji įmonė, įsteigta Lietuvoje, į kurią užsienietis perkeliamas įmonės viduje, yra fiktyvi; reikalauti ir gauti iš užsieniečio, jo sutuoktinio, įmonės arba kitų asmenų duomenis, dokumentus (jų nuorašus, išrašus), paaiškinimus, įrodymus, kviesti pokalbio užsienietį, įmonės atstovą, užsieniečio sutuoktinį arba kitą asmenį į Migracijos departamento tarnybines patalpas, fotografuoti, daryti vaizdo ir garso įrašus, taip pat tvarkyti šiuos duomenis. Kadangi Migracijos departamente pareigas eis ne statutiniai, bet karjeros valstybės tarnautojai, jų atliekamos funkcijos nebus susijusios su fizinės prievartos ar specialiųjų priemonių panaudojimu. Siekiant patikrinti, ar įmonės (jos filialo ar atstovybės) patalpose nėra laikomi neteisėtai Lietuvoje esantys ar gyvenantys užsieniečiai ir (ar) įmonė nėra fiktyvi, Migracijos departamento valstybės tarnautojai į įmonių (jų filialų ar atstovių) patalpas (esant pasipriešinimui, teisėtų Migracijos departamento valstybės tarnautojų reikalavimų nevykdymui) galės patekti su Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų pagalba, kurie pagal keičiamą Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymą turės teisę irgi patekti į minėtas patalpas ir panaudoti prievartos priemones.

Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso pakeitimo įstatymu, Lietuvos Respublikos konsulinio statuto pakeitimo įstatymu pakeičiama įstaiga, atsakinga už pasų ir asmens tapatybės kortelių išdavimą Lietuvoje. Priėmus įstatymų pakeitimus, šią funkciją vykdys Migracijos departamentas. Atsižvelgiant į migracijos valdymo funkcijų perskirstymą, atitinkamai koreguojami Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“, Lietuvos Respublikos policijos įstatymas ir Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymas.

Dėl užsieniečių statuso teisinio reguliavimo tobulinimo:

1. Siūloma Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams išduoti naujo pavyzdžio dokumentus, kuriais patvirtinama jų teisė gyventi Lietuvos Respublikoje – pažymėjimus, kuriuose elektroniniu būdu būtų fiksuojami Europos Sąjungos valstybės narės piliečio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai.

2. Siūloma atsisakyti kvietimo tvirtinimo policijos migracijos tarnybose procedūros, taip pat ir kvietimo sąvokos apibrėžties, nes įstatyme ji būtų nebevertinama. Fiziniai ir juridiniai asmenys kvietimą pateiktų tiesiogiai vizų tarnybai, netarpininkaujant migracijos institucijoms Lietuvoje (jau šiuo metu kvietimai teikiami elektroniniu būdu, kvietėjui prisijungus prie elektroninių paslaugų informacinės sistemos). Atitinkamai siūloma tikslinti Administracinių nusižengimų kodekso 541 straipsnį, kuriame nustatyta administracinė atsakomybė už melagingų duomenų pateikimą kvietimams užsieniečiams laikinai atvykti patvirtinti. Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 541 straipsnio 1 dalies redakciją, administracinė atsakomybė nustatyta tik už melagingų duomenų pateikimą policijos migracijos tarnyboms prašant patvirtinti kvietimą (kvietimas yra vienas iš dokumentų, pateikiamas kartu su prašymu gauti Šengeno vizą). Kadangi Šengeno viza gali būti išduota pateikus ne tik policijos migracijos tarnybų patvirtintą kvietimą, bet ir kviečiančio Lietuvos Respublikos fizinio ar juridinio asmens raštą-kvietimą ar tarpininkavimo raštą, be to, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2017 m. gruodžio 28 d. įsakyme Nr. 1V-899/V-330 „Dėl Vazos išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakyme Nr. 1V-329 „Dėl Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta, kad tam tikrais atvejais užsienietis kartu su prašymu išduoti nacionalinę vizą ar leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje pateikia kviečiančios įmonės tarpininkavimo raštą, tad pakeitimu siekiama nustatyti administracinę atsakomybę ir tais atvejais, kai melagingi duomenys pateikiami ir kitais atvejais kviečiant užsienietį, pvz., teikiant raštą-kvietimą ar tarpininkavimo raštą.

3. Įstatymo 4¹ straipsnyje siūloma nustatyti, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, kviečiantys pas save užsieniečius, privalo prisiimti už juos atsakomybę. Tuo atveju, jeigu užsienietis neteisėtai liktų Lietuvoje ir turėtų būti grąžintas, išsiųstas iš Lietuvos, pasinaudotų sveikatos priežiūros paslaugomis, kurių nepadengia jo turimas sveikatos draudimas, valstybės patirtas išlaidas turėtų padengti užsienietį kvietęs asmuo. Tokia nuostata, viena vertus, garantuos, kad valstybė nepatirs nuostolių dėl nesąžiningų užsieniečių veiksmų, kita vertus, atgrasys Lietuvos fizinius ir juridinius asmenis nuo fiktyvaus užsieniečių kvietimo į Lietuvą (t. y., kai užsieniečiai tik pasinaudoja kvietimais, kad gautų Šengeno vizą ar kitus dokumentus, leidžiančius patekti į Šengeno erdvę).

4. Siūloma papildyti draudimo atvykti į Lietuvos Respubliką pagrindus, nustatant galimybę uždrausti atvykti į Lietuvos Respubliką užsieniečiui, jeigu jis buvo perduotas užsienio valstybei pagal Lietuvos Respublikos sudarytą tarptautinę sutartį dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos).

5. Siūloma papildyti neteisėto atvykimo į Lietuvos Respubliką pagrindus, nustatant, kad neteisėtai atvykusiui laikomas užsienietis, kuris yra įtrauktas (įtraukiamas) į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą. Siūloma papildyti neteisėto buvimo Lietuvos Respublikoje pagrindus, pagal kuriuos užsienietis, teisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką, tačiau vėliau įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą ar dėl jo įtrauktas įspėjimas centrinei antrosios kartos Šengeno informacinei sistemai, būtų laikomas neteisėtai esančiu Lietuvos Respublikoje.

6. Pradėjus veikti Lietuvos migracijos informacinei sistemai, nebeliks atskiros leidimo gyventi įforminimo procedūros, t. y. naudojant šią informacinę sistemą prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi procedūra bus pradedama nuo šio prašymo priėmimo ir baigiama jau įforminto leidimo gyventi išdavimu užsieniečiui, taigi užsieniečiui nereikės kreiptis su prašymu dėl leidimo gyventi įforminimo sprendimo galiojimo metu. Atsižvelgus į tai, įstatymo 34 straipsnį siūloma

pripažinti netekusiu galios, o 33 ir 34¹ straipsniuose atsisakyti nuostatų dėl leidimų gyventi įforminimo (išskyrus įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje nustatytus leidimų gyventi įforminimo naujai atvejus).

7. Siūloma atsisakyti perteklinių procedūrų ir reikalavimų. Įstatyme nustatyta pareiga policijai ar kitiems įgaliotiems subjektams taikyti sulaikymą ar nagrinėti administracinių nusižengimų bylas, pranešti migracijos institucijoms apie sulaikytą užsienietį ar nubaustą už administracinį nusižengimą užsienietį yra perteklinė ir praktikoje nevykdoma, kadangi atitinkami duomenys yra tvarkomi Administracinių nusižengimų registre ir Užsieniečių registre. Todėl siūloma atsisakyti įstatymo 36 straipsnio 3 dalies 4 punkto, kuriame nustatyta, kad policija ar kiti įgalioti taikyti sulaikymą ar nagrinėti administracinių nusižengimų bylas subjektai ne vėliau kaip per 7 dienas privalo informuoti vidaus reikalų ministro įgaliotą instituciją apie užsienietį, kuris yra sulaikytas iki 48 valandų arba nubaustas už administracinį nusižengimą.

8. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2010 m. kovo 25 d. reglamentą (ES) Nr. 265/2010, iš dalies keičiantį Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir Reglamentą (EB) Nr. 562/2006, kiek tai susiję su ilgalaikės vizas turinčių asmenų judėjimu, užsieniečiai, turintys vienos iš valstybių narių išduotą galiojančią ilgalaikę vizą, turi teisę ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį keliauti kitų valstybių narių teritorijose, todėl įstatymo 19 straipsnyje nustatytus atsisakymo išduoti nacionalinę vizą ir vizos panaikinimo pagrindus siūloma papildyti Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. reglamento (EB) Nr. 810/2009, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), 32 straipsnyje nustatytais atsisakymo išduoti trumpalaikę vizą pagrindais. Tokiu būdu būtų eliminuota užsieniečių, kuriems buvo atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, galimybė gavus nacionalinę vizą, įgyti teisę iki vienerių metų būti Lietuvos Respublikoje.

9. Siekiant greitesnių sprendimų ir efektyvesnio proceso, siūloma suteikti įgaliojimus priimti sprendimus dėl išsiuntimo ir uždraudimo atvykti į Lietuvos Respubliką ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kuri atlieka tyrimą dėl nelegaliai atvykusio užsieniečio ir organizuoja išsiuntimą.

10. Siūloma plėsti galimybes įpareigoti užsienietį savanoriškai išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos per konkretų nustatytą terminą, jeigu neteisėtai atvykęs ar esantis šalies teritorijoje užsienietis prašo leisti savanoriškai išvykti ir bendradarbiauja grąžinimo į užsienio valstybę klausimu, nes išsiuntimo procesas ne tik užtrunka ilgiau, bet ir reikalauja daugiau išteklių (kelionės bilietai, maršruto, palydos organizavimo, užsieniečio išlaikymo Užsieniečių registracijos centre). Apie galimybę pateikti prašymą leisti savanoriškai grįžti į užsienio valstybę užsienietis turėtų būti tinkamai informuotas. Nustatant terminą išvykti, būtų privaloma atsižvelgti į tai, ar užsienietis bendradarbiauja grąžinimo klausimu. Nebendradarbiavimas su institucijų darbuotojais sprendžiant jo grąžinimo į užsienio valstybę klausimą, būtų vertinamasis kriterijus ir sprendžiant dėl pagrindo užsienietį sulaikyti.

11. Siūloma nustatyti, kad fizinių ar juridinių asmenų, kurių jis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką, lėšomis, vežėjų lėšomis ar darbdavio, pas kurį nelegaliai dirbo užsienietis, lėšomis užsienietis gali būti ne tik išsiunčiamas ar grąžinamas į užsienio valstybę, bet ir įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos. Taip pat siūloma nustatyti, kad savanoriškai grįžtančiam į užsienio valstybę užsieniečiui vieną kartą gali būti suteikiama pagalba grįžti į kilmės valstybę pagal savanoriško grįžimo ir reintegracijos programas, įgyvendinamas Lietuvos Respublikos valstybės, Europos Sąjungos fondų, tarptautinių organizacijų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšomis.

12. Siūloma nustatyti, kad kviečiantis užsienietį atvykti į Lietuvos Respubliką fizinis ar juridinis asmuo įsipareigoja pasirūpinti užsieniečio sveikatos draudimu ir atlyginti valstybės išlaidas, jeigu tokių būtų patirta ne tik dėl užsieniečio išsiuntimo ar grąžinimo į užsienio valstybę (įskaitant apgyvendinimo ir išlaikymo), bet ir jo gydymo.

13. Siūloma sudaryti galimybę policijos generaliniam komisarui racionaliau paskirstyti užsieniečio grėsmės viešajai tvarkai vertinimo funkcijas policijos įstaigoms. Taip pat įtvirtinti nuostatą, kad užsieniečiui išduotą leidimą gyventi arba užsieniečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje Migracijos departamentas panaikina, gavęs policijos įstaigų ar Valstybės sienos

apsaugos tarnybos išvadą, kad užsienietis, kuriam išduotas leidimas gyventi ar kitas užsieniečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantis dokumentas kelia grėsmę viešajai tvarkai. Toks teisinis reguliavimas derėtų su Įstatymo 4 straipsnio 3 dalies nuostatomis, pagal kurias negali būti išduotas leidimas gyventi, jei Policijos departamentas ar Valstybės sienos apsaugos tarnyba pateikia išvadą, kad užsienietis, kuris prašo išduoti leidimą gyventi, kelia grėsmę viešajai tvarkai.

14. Siūloma nustatyti pagrindą panaikinti užsieniečiui papildomą apsaugą, jeigu nustatoma, kad jo buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar visuomenei. Ši nuostata suderinta su Direktyva 2011/95/ES ir ji leis užtikrinti, kad valstybė galėtų tinkamai reaguoti į kylančias realias grėsmes saugumui ir visuomenei, kontroliuoti jos teritorijoje esančių užsieniečių gyvenimą, taip pat kad nebus pažeista valstybės teisė ginti visuomenės interesus.

15. Siūloma atsisakyti darbdaviams nustatyto reikalavimo registruoti su užsieniečiu sudarytas darbo sutartis teritorinėje darbo biržoje kaip perteklinio ir sukuriančio nepagrįstą papildomą našta darbdaviui, atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 42 straipsnio 2 dalį apie darbo sutarties sudarymą ir darbuotojo priėmimą į darbą nustatyta tvarka privaloma pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniam skyriui prieš vieną darbo dieną iki numatytos darbo pradžios.

16. Siūloma patikslinti nuostatas dėl aukštos profesinės kvalifikacijos užsieniečio atitikties leidimo laikinai gyventi (mėlynosios kortelės) išdavimo sąlygoms, pasikeitus Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio dydžiui, taip pat leisti keisti darbo funkciją pas tą patį darbdavį, pranešus migracijos institucijoms, jeigu užsienietis atitinka sąlygas, kuriomis leidimas laikinai gyventi jam buvo išduotas. Užsieniečiui, kuris nėra aukštos profesinės kvalifikacijos, kaip ji apibrėžta įstatyme, tačiau turi leidimą gyventi ir dirbti, taip pat siūloma leisti keisti darbdavį ar darbo funkciją pas tą patį darbdavį, jeigu jis iš anksto apie tai pranešė Migracijos departamentui ir atitinka sąlygas, pagal kurias šis leidimas jam buvo išduotas. Atitinkamai siūloma papildyti leidimo laikinai gyventi naikinimo pagrindus, kad nepranešimas apie darbdavio ar darbo funkcijos keitimą būtų pagrindas panaikinti užsieniečio leidimą laikinai gyventi.

17. Siūloma tobulinti nuostatas dėl užsieniečių darbo Lietuvoje, supaprastinti reikalavimus leidimui dirbti gauti, įstatymo 57 straipsnio 3 dalies 3 punkte reglamentuojant, kad darbdavys, kreipdamasis dėl leidimo dirbti gali pateikti ne dokumentus (juos paprastai išduoda atitinkamos valstybės institucijos), bet informaciją, patvirtinančią, kad trečiosios šalies pilietis atitinka darbdavio keliamus kvalifikacinius reikalavimus, pvz., darbdavio patvirtinimą. Siūlomais pakeitimais siekiama nustatyti, kad įdarbinamo užsieniečio atitiktį darbo vietos reikalavimams pirmausia turėtų vertinti darbdavys, o ne valstybės institucijos. Siūlomas pakeitimas sumažintų administracinę naštą darbdaviams, kurtų palankesnes sąlygas verslui vystyti.

18. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo kodekso 96–99 straipsnių nuostatas bei siekiant tobulinti migracijos procedūras, siūloma sudaryti galimybę užsieniečiams, turintiems leidimą gyventi, dirbti pagal darbo keliams darbdaviams sutartį. Siekiant mažinti galimybes piktnaudžiauti imigracijos tvarka, siūloma neleisti laikinojo įdarbinimo įmonėms sudaryti susitarimus su užsieniečiais, t. y. sudaryti laikinojo darbo sutarčių, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

19. Siūloma atsisakyti nuostatos, pagal kurią iš užsienio valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė narė, įmonės atsiunčiamam laikinai dirbti į įmonę Lietuvos Respublikoje pagal tarp šių įmonių sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo užsieniečiui netaikomas reikalavimas gauti leidimą dirbti, atsižvelgiant į augantį piktnaudžiavimą tokia atvykimo schema. Kadangi valstybės institucijos disponuos informacija apie išduotus leidimus dirbti, reikalavimas darbdaviams informuoti valstybės institucijas apie komandiruotus užsieniečius tampa nepagrįstu, todėl siūloma tokią pareigą, atitinkamai atsakomybę už jos nevykdymą, naikinti.

20. Siūloma įtvirtinti Lietuvos migracijos informacinę sistemą, siekiant sudaryti teises sąlygas kompleksiniam migracijos procedūrų perkėlimui į elektroninę erdvę.

21. Siūloma nustatyti, kad informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, *gali būti* įslaptinama Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka, nes minėto įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 26 punkto, 3 dalies ir kitos nuostatos įtvirtina galimybę, o ne pareigą įslaptinti informaciją, susijusią su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, todėl siūlomas pakeitimas suderintų teisinį reguliavimą įstatymų lygiu, be to, leistų prieglobsčio prašymus tvarkyti MIGRIS. Prieglobsčio prašytojų asmens duomenys būtų tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) nuostatomis. Pažymėtina, kad Įstatymo 68 straipsnio 2 dalis draudžia valstybės institucijoms bet koku būdu kontaktuoti su prieglobsčio prašytojo kilmės valstybe.

22. Pakeitus leidimų gyventi užsieniečiams išdavimo procedūrą (sujungus sprendimo dėl leidimo gyventi išdavimo ir leidimo gyventi įforminimo procedūras), bus sumažinta administracinė našta užsieniečiams, teikiantiems prašymą išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Užsieniečiams apsilankyti Migracijos departamente reikės tik 1 kartą – pateikti prašymą išduoti (pakeisti) leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, pateikiant prašymą bus paimami ir užsieniečio biometriniai duomenys, o priėmus teigiamą sprendimą, dokumento gamyba bus inicijuojama automatinio būdu.

23. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ 18 straipsnio 2 dalies 2 punktas keičiamas, siekiant šio įstatymo nuostatas suderinti su įstatymo nuostatomis. Pagal įstatymo nuostatas teismai nebepriima sprendimų dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, be to, pagal galiojančią šio įstatymo redakciją Europos Sąjungos valstybių narių piliečių atžvilgiu nėra priimamai sprendimai grąžinti užsieniečių į užsienio valstybę.

24. Siekiama suvienodinti ES valstybių narių piliečių ir jų šeimos narių, taip pat užsienio valstybių piliečių ir asmenų be pilietybės gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų pateikimą deklaravimo įstaigai. Siekiama nustatyti, kad tokius deklaravimo duomenis minėti asmenys galėtų pateikti arba teikdami prašymus dėl teisės gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio ar suteikiančio dokumento išdavimo (per MIGRIS), arba jau turėdami teisę gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantį ar suteikiantį dokumentą (deklaravimo įstaigoje). Tokiu būdu asmenys galės pasirinkti jiems priimtina gyvenamosios vietos deklaravimo procedūrą, kuri yra lanksti ir pritaikyta prie geresnio interesantų aptarnavimo. MIGRIS numatoma tokių asmenų gyvenamosios vietos deklaravimo kontrolė: kai per nustatytą terminą užsieniečiai nedeklaruos gyvenamosios vietos, apie tai automatiškai bus informuojamas Migracijos departamentas.

25. Įstatymų projektuose skirtingas atskirų nuostatų įsigaliojimas grindžiamas tuo, jog siekiant tinkamai pasiruošti migracijos funkcijų reformai, siūloma su šia reforma susijusių nuostatų įsigaliojimą atidėti iki 2019 m. liepos 1 d. Kadangi pažymos Europos Sąjungos valstybių narių piliečių teisei laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti sukelia praktinių problemų (pvz., jose nefiksuojami asmenų biometriniai duomenys, todėl nėra galimybių tinkamai naudotis elektroninėmis paslaugomis, arba jų nepripažįsta kitos Europos Sąjungos valstybės narės dėl nepakankamų pažymų apsauginių savybių) siūloma jau nuo 2019 m. sausio 1 d. vietoj šių pažymų išduoti teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimus. Atitinkamai ir nuostatas, susijusias su teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimais, siūloma įtvirtinti nuo 2019 m. sausio 1 d. Siekiant mažinti galimybes piktnaudžiauti imigracijos tvarka ir kurti palankesnes verslo sąlygas, siūloma nustatyti, kad nuostatos dėl užsieniečių darbo Lietuvoje taip pat įsigalios 2019 m. sausio 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Perskirsčius migracijos kontrolės funkcijas bus išgryninta valstybės įstaigų atsakomybė už migracijos kontrolę, migracijos kontrolės procesai taps efektyvesni ir pigesni, bus geriau

koordinuojami valstybės įstaigų veiksmai, gerinama jų komunikacija, užtikrinamas racionalesnis žmogiškųjų ir materialinių išteklių panaudojimas. Taip pat bus pagerintos imigracijos procedūros, jos taps spartesnės, lankstesnės, paprastesnės ir pigesnės. Įstatymų pakeitimai padarys Lietuvą patrauklesne aukštą pridėtinę vertę kuriantiems užsieniečiams ir padės efektyviau atgrasyti nepageidautinus, visuomenės ir valstybės interesams žalos darančius užsieniečius.

Kvietimų tvirtinimo procedūros atsisakymas policijos migracijos tarnybose leis racionaliau paskirstyti išteklius kitoms funkcijoms, taip pat nelegalios migracijos kontrolei bei konsultacijoms dėl vizų išdavimo, vykdyti.

Veiksmingiau įgyvendinant užsieniečių grąžinimą būtų sumažintos galimybės piktnaudžiauti procedūromis, sudarytos prielaidos proporcingų priemonių naudojimui, siekiant bendros ir veiksmingos užsieniečių grąžinimo politikos.

Migracijos procedūrų perkėlimas į elektroninę erdvę užtikrins efektyviau veikiančią migracijos paslaugų sistemą.

Užsieniečių darbo Lietuvos Respublikoje reguliavimas bus aiškesnis, nustačius užsieniečiams taikomas Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatas. Atsisakius perteklinių reikalavimų sumažės našta darbdaviams. Komandiruojamų trečiųjų šalių piliečių laikino darbo ir atitikties komandiravimo sąlygoms kontrolė bus veiksmingesnė.

Panaikinus policijos migracijos tarnybose pareigas einančių policijos pareigūnų (statutinių valstybės tarnautojų) pareigybes, šiems pareigūnams pagal Vidaus tarnybos statutą bus siūlomos lygiavertės ar žemesnės statutinės pareigos, į kurias perėjus minėtiems pareigūnams bus išsaugotos su statutinių valstybės tarnautojų statusu susijusios socialinės garantijos. Policijos pareigūnams atsisakius jiems pasiūlytų lygiaverčių ar žemesnių statutinių pareigų, Vidaus tarnybos statute nustatyta tvarka būtų sprendžiamas šių pareigūnų atleidimo iš vidaus tarnybos klausimas bei mokamos išeitinės išmokos. Iš vidaus tarnybos atleisti policijos pareigūnai konkurso būdu galės pretenduoti į karjeros valstybės tarnautojų pareigas Migracijos departamente.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymas prisidės prie veiksmingesnės nelegalios migracijos kontrolės. Atsisakius policijai nebūdingų funkcijų (asmens tapatybės kortelių ir pasų išdavimo, keitimo, atitinkamų dokumentų išdavimo ir keitimo užsieniečiams, dalyvavimo atliekant pilietybės procedūras, užsieniečių išsiuntimo vykdymo kontrolės ir pan.), policija galės daugiau laiko ir dėmesio skirti viešosios tvarkos užtikrinimui ir nusikalstamumo kontrolei bei prevencijai, o tai turės teigiamos įtakos kriminogeninei situacijai šalyje. Įstatymų projektai įtakos korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priimti įstatymai prisidės prie palankesnės ir skaidresnės verslo aplinkos kūrimo.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios kitų įstatymų nereikia.

9. Ar įstatymų projektai, parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose neapibrėžiamos naujos sąvokos, kurias reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti.

Iki įstatymų įsigaliojimo reikės pakeisti šiuos teisės aktus:

I. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai:

I.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą ir Lietuvos Respublikos pilietybės dokumentų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

I.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimas Nr. 281 „Dėl Teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančio pažymėjimo ir Lietuvių kilmę patvirtinančio pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

I.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 312 „Dėl Priesaikos Lietuvos Respublikai tvarkos aprašo patvirtinimo“;

I.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 20 d. nutarimas Nr. 436 „Dėl Užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinio sąrašo sudarymo ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“;

I.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimas Nr. 968 „Dėl Užsieniečių registro reorganizavimo ir Užsieniečių registro nuostatų patvirtinimo“;

I.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1456 „Dėl Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos įsteigimo, jos nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“;

I.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“;

I.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 29 d. nutarimas Nr. 98 „Dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“;

I.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimas Nr. 79 „Dėl Lietuvos migracijos politikos gairių patvirtinimo“;

I.10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimas Nr. 2108 „Dėl Reikalavimų kvalifikuotus sertifikatus sudarantiems sertifikavimo paslaugų teikėjams, Reikalavimų elektroninio parašo įrangai, Kvalifikuotus sertifikatus sudarančių sertifikavimo paslaugų teikėjų registravimo tvarkos ir Elektroninio parašo priežiūros reglamento patvirtinimo“;

I.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1278 „Dėl Administracinių teisės pažeidimų registro reorganizavimo ir Administracinių nusižengimų registro nuostatų patvirtinimo“.

II. Ministrų įsakymai:

II.1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. liepos 25 d. įsakymas Nr. 1V-290 „Dėl Pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo, keitimo ir panaikinimo tvarkos aprašo ir Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelės išdavimo, keitimo ir panaikinimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. spalio 25 d. įsakymas Nr. 1V-369 „Dėl Pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo tvarkos aprašo ir Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo nuolat gyventi šalyje kortelės išdavimo, keitimo ir panaikinimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.3. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. 1V-329 „Dėl Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo,

panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1V-445 „Dėl Dokumentų Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimui gyventi Europos Sąjungoje gauti pateikimo ir Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi Europos Sąjungoje užsieniečiams išdavimo, keitimo ir panaikinimo, pragyvento Lietuvos Respublikoje laikotarpio apskaičiavimo, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo, fiktyvios registruotos partnerystės bei fiktyvaus įvaikinimo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.5. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 1V-429 „Dėl Sprendimų dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti, išsiuntimo, grąžinimo ir vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priėmimo ir jų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.6. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 1V-131 „Dėl Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.7. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. 393 „Dėl Asmens be pilietybės kelionės dokumento išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

II.8. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. 1V-357 „Dėl Užsieniečio paso išdavimo, keitimo, paskelbimo negaliojančiu ir naikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.9. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymas Nr. 1V-408 „Dėl Pabėgėlio kelionės dokumento išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

II.10. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. 1V-377 „Dėl įgaliojimų suteikimo“;

II.11. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. 388 „Dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“;

II.12. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. liepos 15 d. įsakymas Nr. 1V-496 „Dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos administracijos struktūros patvirtinimo“;

II.13. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. kovo 12 d. įsakymas Nr. 1V-200 „Dėl Vidaus reikalų ministerijai pavaldžiose ir vidaus reikalų ministro valdymo sritims priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), pareigybių skaičiaus patvirtinimo“.

II.14. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymas Nr. 1V-200 / V-62 „Dėl Asmens tapatybės kortelės ir paso išdavimo, keitimo, paskelbimo negaliojančiais ir naikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.15. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 1V-899/V-330 „Dėl Vazos išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.16. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1V-714/V-191 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose užsieniečiams yra išduodamos vizos, sąrašo patvirtinimo“;

II.17. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1V-830 „Dėl laikinojo pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo ir formos patvirtinimo“;

II.18. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2011 m. rugpjūčio 24 d. įsakymas Nr. 1V-634 / V-147 „Dėl Vietinio eismo per sieną leidimo išdavimo, keitimo ir panaikinimo Baltarusijos Respublikos pasienio gyventojui tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.19. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. balandžio

23 d. įsakymas Nr. A1-229 / 1V-289 / V-491 „Dėl Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, amžiaus nustatymo, apgyvendinimo ir kitų procedūrinių veiksmų bei paslaugų jiems teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.20. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2008 m. birželio 18 d. įsakymas Nr. V-141 „Dėl Asmens grįžimo pažymėjimo išdavimo ir įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.21. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. V-244 „Dėl Lietuvos Respublikos laikino paso išrašymo, išdavimo ir paskelbimo negaliojančiu tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.22. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. kovo 27 d. įsakymas Nr. A1-133 „Dėl Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.23. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. A1-587 „Dėl Sprendimo dėl užsieniečio aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.24. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymas Nr. A1-139 „Dėl Sprendimo dėl užsieniečio darbo atitikties Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikiams priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

II.25. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. kovo 1 d. įsakymas Nr. ISAK-286 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminų organizavimo ir vykdymo“.

III. Kiti įsakymai:

III.1. Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus ir Lietuvos policijos generalinio komisaro 2015 m. sausio 26 d. įsakymas Nr. 3K-10/5-V-66 „Dėl Dokumentų su asmens duomenimis, esančių Migracijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir teritorinių policijos įstaigų migracijos padaliniuose, teikimo susipažinti valstybės institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojams taisyklių patvirtinimo“;

III.2. Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus ir Lietuvos policijos generalinio komisaro 2011 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. 3K-81/5-V-580 „Dėl Viešųjų paslaugų, susijusių su asmens ir kitų dokumentų išdavimu, konsultavimu, teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;

III.3. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2008 m. gegužės 29 d. įsakymas Nr. 5-V-300 „Dėl žemesnės pakopos policijos komisariatų reorganizavimo prijungimo būdu prie atitinkamo aukštesnės pakopos policijos komisariato sprendimo priėmimo, reorganizavimo sąlygų, apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų nuostatų, vidaus struktūrų patvirtinimo“;

III.4. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 5-V-1172 „Dėl Pavyzdinių apskrities vyriausiojo policijos komisariato migracijos skyriaus (valdybos) nuostatų patvirtinimo“;

III.5. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2009 m. lapkričio 23 d. įsakymas Nr. 5-V-860 „Dėl policijos įstaigų migracijos padalinių teikiamų mokamų paslaugų įkainių sąrašo patvirtinimo“;

III.6. Asmens dokumentų išrašymo centro prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. birželio 12 d. įsakymas Nr. 1-26 „Dėl Prašymų asmens dokumentams išduoti, pakeisti, įforminti registravimo, užsakymų asmens dokumentams išrašyti formavimo ir duomenų apie asmens dokumentų galiojimą tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių teisės aktų pripažinimo netekusiais galios“;

III.7. Asmens dokumentų išrašymo centro prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. 1-48 „Dėl Užsakymų išrašyti valstybės tarnautojo pažymėjimus ar atnaujinti valstybės tarnautojo pažymėjimuose įrašytus valstybės tarnautojo sertifikatus teikimo Asmens dokumentų išrašymo centrui prie Vidaus reikalų ministerijos ir valstybės tarnautojo pažymėjimų perdavimo valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms tvarkos aprašo patvirtinimo“;

III.8. Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado 2015 gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 4-460 „Dėl Duomenų apie užsieniečio keliamos grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei ir nelegalios migracijos grėsmės tikrinimo bei išvados dėl grėsmių rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

III.9. Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V-1001 „Dėl Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo ir sprendimo dėl užsieniečio darbo atitikties Lietuvos darbo rinkos poreikiams priėmimo“;

III.10. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2018 m. sausio 15 d. įsakymas Nr. V-24 „Dėl Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklių patvirtinimo“;

III.11. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymas Nr. VA-186 „Dėl mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo)“;

III.12. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2015 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. 5-V-758 „Dėl Duomenų apie užsieniečių tikrinimo, siekiant nustatyti, ar užsienietis kelia grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenei, ir išvados dėl grėsmės viešajai tvarkai ar visuomenei rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

1. Migracijos valdymo funkcijų perskirstymas tarp vidaus reikalų sistemos įstaigų papildomų valstybės biudžeto lėšų nepareikalaus (funkcijų įgyvendinimui užtikrinti finansavimas bus skiriamas perskirstant valstybės biudžeto lėšas tarp vidaus reikalų sistemos įstaigų, o buvusiems policijos migracijos tarnybų pareigūnams išėtinės išmokos bus mokamos iš Policijos departamentui patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų).

2. Kadangi atsisakoma valstybės rinkliavos už kvietimų patvirtinimą (valstybės rinkliava už kvietimo patvirtinimą – 4,9 euro, 2017 m. patvirtinta 54 tūkst. kvietimų, surinkta rinkliavos 264 tūkst. eurų), valstybės biudžetas negaus šių pajamų, tačiau bus sutaupyta dėl to, kad bus atsisakyta funkcijų vykdymo (apie 87 tūkst. eurų, neįskaitant kanceliarinių išlaidų, sistemų priežiūrai).

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

„Viza“, „Leidimas gyventi“, „šeimos narys“, „užsienietis“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.
